

١٤١١ ج.م.
٢٠٢٣

١٢٧٨٢

نقش آمریکا در سیستم جدید امنیت در خلیج فارس و پیامدهای آن برای جمهوری اسلامی ایران

پایان نامه ارائه شده به گروه علوم سیاسی
دانشکده علوم اقتصادی و سیاسی
دانشگاه شید بهشتی
برای دریافت دانشنامه دکتری

توسط:
شهروز ابراهیمی

اساتید راهنما:
دکتر سید عبدالعلی قوام
دکتر محمدعلی فردانش

۱۳۸۷/۱۰/۲

خرداد ۱۳۸۷

برگ تأییدیه پایان نامه

عنوان پایان نامه: نقش آمریکا در سیستم جدید امنیت در خلیج فارس و پیامدهای آن برای

جمهوری اسلامی ایران

نام دانشجو: شهریور ابراهیمی

دوره: دکتری رشته روابط بین الملل

این پایان نامه در جلسه ۲۱ مرداد ۱۳۸۷ با نمره ۹۰/۱ و درجه ^{قابل قبول} مورد

تأیید اعضای کمیته پایان نامه، متشکل از استادان زیر، قرار گرفت:

استاد راهنمای

امضاء

استاد زیر

دکتر عبد العالی قوام
دکتر محمدعلی فردانش

استاد مشاور

امضاء

استاد زیر

دکتر حسین یوراحمدی

استاد مشاور

امضاء

دکتر بیژن اسدی

تقدیم به:

- روح بلند و والای "حبيب"، آن عزیز از دست رفته که داغ فراقش مصادف با لحظه
دفاع، آن لحظه را به جای شیرینی و سور به ماتم و سوز تبدیل نمود؛
- به همسر عزیزم که بدون صبر و شکنی و تحمل اواین پایان نامه به نتیجه نمی‌رسید؛
- به پدر و مادر فداکارم که همواره پشتیبان و یاری ام در تمام عرصه‌های زندگی ام
بویژه عرصه تحصیلی بوده اند؛
- و تقدیم به رهپویان حقیقت.

اذعان

مطلوب ارائه شده در این پایان نامه توسط اینجانب در دانشکده علوم اقتصادی و سیاسی
دانشگاه شهید بهشتی در فاصله زمانی اردیبهشت ۱۳۸۳ تا خرداد ۱۳۸۷ به انجام رسیده. به
استثنای کمکهای مورد اشاره در سپاسگزاری محتوای این پایان نامه بطور کامل توسط خود
اینجانب صورت گرفته است. این پایان نامه یا بخشی از آن برای دریافت هیچ مدرکی به این
دانشگاه یا دیگر دانشگاهها ارائه نشده است.

شهر وزیر ابراهیمی

۱۳۸۷

سپاسگزاری

سپاس آن خدای یکتا را که همواره ناظر حال ما بندگان بوده و بدون الطاف و عنایات بی دریغش هیچ باری به منزل مقصود نمی‌رسد. خداوند را شاکر و سپاسگزارم که لطف خود شامل حال این بنده حقیر نموده و در مسیر پر سنگلاخ زندگی یاری ام نموده است. از خداوند می‌خواهم که هیچ وقت بندگان خود را به حال خود رها ننماید و همواره بخشش و عفو خود را شامل حال بندگانش نماید. بی تردید رساله حاضر بدون توکل به ذات باریتعالی و امید به رحمت او به نتیجه نمی‌رسید.

هر نفس که برآید ممد حیات است و هر نفس که فرو رود مفرح ذات از اساتید محترم راهنمای، مشاوران و داوران که زحمت راهنمایی و مطالعه رساله را متقبل شده و نقد نمودند تشکر می‌نمایم.

از همسر عزیزم که بارسنگین رساله بردوش ایشان بوده وودر طی این دوره سختی‌های زیادی متحمل گشته قدردانی می‌نمایم. از خانواده محترم که همواره یار و پاورم بوده اند و در ناملایمی‌هایها و سختی‌ها در کنارم بوده اند و از بسیاری از دوستانم که مشوقم بوده اند و از راهنمایی‌هایشان بهره‌ها برده ام کمال امتنان دارم.

عنوان: نقش آمریکا در سیستم جدید امنیت خلیج فارس و پیامدهای آن برای ج.ا.ا

دانشجو: شهرور ابراهیمی

اساتید راهنمای: دکتر عبدالعلی قوام- دکتر محمد علی فردانش

دوره: دکتری

تاریخ ارائه: ۱۳۸۷/۲/۲۱

چکیده:

سیستم امنیت منطقه خلیج فارس مبتنی بر "مهار دوجانبی" (۲۰۰۳-۱۹۹۳) با حمله نیروهای ائتلاف به رهبری آمریکا به عراق و سرنگونی صدام در مارس ۲۰۰۳ فروپاشید. رساله حاضر با تبیین نقش "مدخله گرایی" آمریکا در منطقه در راستای تأسیس ساختار جدید امنیت منطقه و نحوه تعامل و تقابل بازیگران منطقه با آمریکا می‌پردازد. نگارنده ضمن تبیین روندهای دوره گذار کنونی به ارزیابی مولفه‌ها و عوامل تأثیر گذار کنونی بر سیستم جدید در حال شکل‌گیری و نیز به چالشها و موانع آن پرداخته و سناریوهای مختلف سیستم جدید امنیت منطقه را طرح ریزی می‌نماید.

این ایده در رساله پردازش شده که ایالات متحده برای برقراری سیستم جدید امنیت در منطقه از ابزارهای نرم افزاری (همچون طرح خاورمیانه بزرگ و دولت سازی و ملت سازی در عراق) و نیز ابزارهای نظامی و یکجانبه گرایی و سخت افزاری بهره برداری می‌نماید. در این راستا با استفاده از تعریف جدید تهدید و منافع خود در منطقه و با تغییرات تاکتیکی در سیاست خارجی خود از همان استراتژی قبلی و دیرپایی خود که همان دسترسی امن به انرژی و حضور نظامی در منطقه می‌باشد پیروی می‌نماید و در واقع اهداف نرم افزاری آن هم به متابه پوششی در جهت همان اهداف سخت افزاری بکار برده می‌شود.

کلمات کلیدی: امنیت، خاورمیانه بزرگ، عراق، اصلاحات، تروریسم، رادیکالیسم، یازده سپتامبر

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۴	پانوشتها
فصل اول: کلیات، مفاهیم و متغیرها	
۶	طرح موضوع
۱۱	سازماندهی تحقیق
۱۸	سوالات اصلی، سوالات فرعی مفروضه ها و فرضیه ها
۲۰	تبیین و تعریف متغیرهای اصلی رساله
۲۰	امنیت
۲۴	سیستم
۲۵	منطقه
۲۹	نقش آمریکا
۳۱	تعاریف عملیاتی متغیرهای فرعی رساله
۳۱	خليج فارس
۳۱	خاورمیانه بزرگ
۳۱	موازنۀ قدرت
۳۲	اصلاحات
۳۲	ثبات
۳۳	تروریسم
۳۳	نتیجه گیری

فصل دوم: چارچوب نظری

	مقدمه
۴۰	چارچوب نظری
۴۱	مدل تلفیقی: نورئالیسم و لیبرالیسم
۴۴	نتیجه گیری
۵۳	پانوشتها
۰۰	

فصل سوم: نقش آمریکا در سیستم امنیت خلیج فارس در جنگ سرد

	مقدمه
۵۹	چارچوب نظری
۵۹	سیستم های امنیتی آمریکا در طول جنگ سرد
۶۴	نقش آمریکا در دهه ۱۹۷۰: سیاست دوستونی نیکسون
۶۵	فروپاشی سیاست دوستونی: فرصتها و چالشها برای آمریکا
۷۰	نقش آمریکا در موازنه قدرت دهه ۱۹۸۰: استراتژی امنیتی کارتر و ریگان
۷۱	نتیجه گیری
۷۴	پانوشتها
۷۶	

فصل چهارم: نقش آمریکا در سیستم امنیت خلیج فارس پس از جنگ

سرد (۱۹۹۰-۱۹۹۵)

	مقدمه
۷۹	

٨٠	الزمات پایان جنگ سرد برای قدرت آمریکا
٨٢	الزمات جنگ دوم خلیج فارس برای استراتژی آمریکا
٨٣	نقش آمریکا در دهه ۱۹۹۰: نظم نوین جهانی و خلیج فارس
٨٥	نتایج استراتژی دهه ۱۹۹۰ آمریکا
٨٥	مهار دوجانبه
٩٠	موافقنامه های دفاعی - امنیتی با شورای همکاری خلیج فارس
٩٨	پانوشتها

فصل پنجم: نقش آمریکا در سیستم امنیت خلیج فارس پس از ۱۱

سپتامبر

١٠٢	مقدمه
١٠٧	سیستم جدید امنیت در خلیج فارس پس از یازده سپتامبر
	۱- اصلاح مثلث سیستم امنیتی جدید
۱۱۱	نقش ایالات متحده در موازنۀ قدرت منطقه پس از اشغال عراق
۱۱۶	اصلاحات
۱۲۰	روابط متقابل موازنۀ قدرت، اصلاحات و ثبات
۱۲۹	۲- اصول استراتژی و دکترین آمریکا پس از ۱۱ سپتامبر
۱۳۱	دکترین آمریکا: یکجانبه گرایی و استفاده از قدرت سخت افزاری
	ریشه های یکجانبه گرایی و کاربرد قدرت سخت افزاری آمریکا:
۱۳۸	افول هژمونی
۱۴۴	۳- اهداف و منافع آمریکا در خلیج فارس
۱۴۴	۱- ادغام خلیج فارس در نظام اقتصاد جهانی سرمایه داری
۱۴۹	تناقضات و موانع
۱۵۲	۲- تضمین دسترسی به انرژی
۱۶۲	۳- مبارزه با تروریسم و رادیکالیسم اسلامی

۱۶۴	۴- مبارزه با تسليحات کشتار جمعی
۱۶۸	۵- طرح خاورمیانه بزرگ
۱۶۸	رویکرد سیاسی (مدل هلسینکی)
۱۷۷	رویکرد اقتصادی - تجاری (منطقه آزاد تجاری آمریکا - خاورمیانه)
۱۸۱	رویکرد نظامی - امنیتی
۱۸۵	۴- مولفه های جدید سیستم امنیت خلیج فارس
۱۸۶	۱- چالش عربستان سعودی؛ خروج نیروهای نظامی و فشار برای اصلاحات
۱۹۱	۲- تغییر الگوی حضور نظامی آمریکا؛ ستون جدید
۱۹۷	۳- امنیت خلیج فارس و فرایند صلح خاورمیانه
۲۰۰	۴- جنگ عراق و چالشهای بازسازی عراق
۲۰۸	۵- چالش جمهوری اسلامی ایران
۲۱۴	۵- سناریوهای آینده برای سیستم امنیت خلیج فارس
۲۱۶	۱- سیستم موازن ساحلی
۲۱۷	۲- سیستم شبیه ناتوی اروپا
۲۱۸	۳- همبستگی مشترک امنیتی خلیج فارس
۲۲۱	پانوشتها

فصل ششم : موافع و چالشهای نظری و عملی اهداف و منافع آمریکا در خلیج فارس و خاورمیانه

۲۳۴	مقدمه
۲۳۹	چالشهای نظری
۲۳۹	چالشهای دموکراسی سازی و لیبرالیزم
۲۴۳	چالشهای مبارزه با تروریسم
۲۴۶	چالشهای موافع عملی

چالشها و موانع منطقه ای

۲۴۶

چالش جمهوری اسلامی ایران

۲۶۲

سیاستهای رژیم اسرائیل

۲۷۶

پانوشتها

۲۸۹

فصل هفتم: پیامدهای سیستم جدید امنیت خلیج فارس برای جمهوری

اسلامی ایران

مقدمه

۲۹۷

اهمیت خلیج فارس برای ایران

۲۹۸

ایران و امنیت خلیج فارس

۳۰۲

انقلاب اسلامی ایران و محیط امنیتی خلیج فارس

۳۰۴

پیامدهای انقلاب اسلامی برای سیستم امنیت خلیج فارس

- ۳۰۸

دهه ۱۹۹۰

۳۱۲

۱ اسپتامبر

۳۲۰

نتیجه گیری

۳۳۲

پانوشتها

۳۳۵

فصل هشتم: نتیجه گیری و یافته ها

۳۳۹

تئوری و عمل: توصیه هایی برای آینده

۳۴۰

پانوشتها

۳۵۷

کتابنامه

۳۵۸

در لحظه‌های نادر تاریخی، دولت‌ها با مشکل اساسی روابط بین‌الملل دست و پنجه نرم می‌کنند؛ چگونه نظم در دنیای دولت‌های مستقل ایجاد و حفظ می‌شود. این لحظه‌های نادر به دقایق دهشتگی طغیان و شورش می‌رسند و درون نظام بین‌الملل تغییر می‌یابند و آن زمان است که جنگ، نظام قدیم را از بین برده و دولت‌های قادرمند جدید تلاش می‌کنند ترتیبات و قواعد سازمانی جدیدی را پی بریزند.^(۱)

جی. جان ایکبری

مقدمه

جنگ نیروهای ائتلاف به رهبری آمریکا بر ضد عراق و سرنگونی رژیم صدام را از جنبه‌های مختلف می‌توان مورد مطالعه قرار داد – همچنانکه در این مدت کوتاه ادبیات کثیری پیرامون آن تولید شده و یا در حال تولید است – یکی از جنبه‌های مهم که بایستی مورد توجه قرار گیرد تاثیر آن بر امنیت منطقه و به تبع آن "سیستم امنیت منطقه" است.

این جنگ اگرچه در عصر دهکده جهانی بر کل نظام بین‌الملل تاثیرات شگرفی گذاشت ولی بر خاورمیانه و خلیج فارس تاثیرات شدیدی به جا گذاشته که شاید آثار آن تا دهه ها باقی بماند. مهمترین تاثیر آن – این است که بر سیستم امنیتی سابق (مبتنی بر مهار دوجانبه؛ کنار گذاشتن ایران و عراق از سیستم امنیتی منطقه به عنوان دوقدرت بزرگ منطقه، حضور مستقیم نظامی در منطقه، و انعقاد موافقنامه‌های مربوط به دسترسی به پایگاه‌های نظامی، تجهیزات و بنادر) مهر فروپاشی زده و به اعتقاد نگارنده یک «وضعیت بی‌سیستمی» به جا گذاشته است. یعنی ساختارهای امنیت در منطقه بطور کامل تثبیت نشده

و به عبارتی ما با بحران معنا در منطقه (بیشتر از نظر بازیگران داخلی و نه خارجی) مواجه هستیم.

جوزف مک میلان بیان می کند که «قدرت های فاتح پس از جنگ های بزرگ یک فرصت تاریخی برای تاسیس اصول جدید برای شکل دادن به یک نظام بین المللی صلح آمیز دارند». ^(۲) مشابهتاً آمریکا یک فرصت تاریخی برای بهره برداری از پیروزی بزرگ در جنگ عراق برای برقراری یک نظام جدید در منطقه دارد. آنچه که در این زمینه اهمیت دارد این است که چگونه بایستی نظام برقرار شود.

"بدون شک سقوط صدام حسین بسیاری از تهدیداتی را که سابقاً متوجه امنیت منطقه بوده است، از بین برده است. ولی با این وجود «نه تحول و تغییر عراق و نه تحول فرضی دمکراتیک خاورمیانه بزرگ علاج همه تهدیدها و چالش های امنیتی که منطقه خلیج [فارس] را احاطه کرده است نمی باشد". ^(۳) پایان حکومت صدام به مسائل و مشکلات مربوط به بی ثباتی داخلی دولتها و نیز تروریسم و افراط گرایی پایان نداده و حتی چالشهایی رادر مقابل حضور نظامی آمریکا در منطقه خلیج فارس به بار خواهد آورد و از این طریق بار مشکلات حضور نظامی آمریکا به کشورهای شورای همکاری خلیج فارس و ایران و عراق منتقل خواهد شد. نتیجه این تهدیدات و چالشها همانطوریکه مک میلان و سوکولسکی بیان می کنند "ممکن است تهدید منافع آمریکا، تحریک مداخله گرایی شدید آمریکا وایجاد تنشهای احتمالی در سراسر منطقه باشد". ^(۴)

خلیج فارس در شرایط کنونی با شمار زیادی از حوادث و روندها احاطه شده است و حتی می توان گفت در درون منطقه ای وسیع تر جای گرفته که بطور فزاینده ای اجزای مختلف آن در هم تنیده شده اند. "از جمله این درهم تنیدگی و پیوندها می توان از تکثیر تسليحات هسته ای و موشکی (اسرائیل، پاکستان و هند)، منازعه اسرائیل و فلسطین، جاه طلبی های اسرائیل، رقابت های میان ایران، عربستان و پاکستان در افغانستان و آسیای مرکزی و صدور اسلام رادیکال از آنجا به دیگر نقاط دنیا نام برد". ^(۵)

همه این عوامل بدان معناست که امنیت خلیج فارس صرفاً مربوط به مساله ساده‌ای همچون تسلط یک قدرت بزرگ، رویارویی‌های مربوط به جنگ سرد، ایجاد رقابت‌های خاندانهای سلطنتی – منطقه‌ای همانگونه که در گذشته بوده است، نمی‌باشد.^(۱) هرگونه سیستم امنیتی در خلیج فارس باید از ویژگی‌های انعطاف‌پذیری در برابر نیروهای بین‌المللی (فراتر از منطقه) برخوردار باشد. این سیستم امنیتی باید در مقابل ظهور هرج و مرچ‌های سیاسی و داخلی (در کشورهای منطقه) اختلافات حل ناشده سرزمهینی، شوک‌های ناشی از مناطق هم‌جوار، فراز و فرود مربوط به روابط اعراب و اسرائیل، امکان تکثیر تسليحات هسته‌ای و بالاخره شرایط نامشخص اقتصادی ناشی از اتكاء به فروش نفت که بر اثر نوسان بهای آن در بازار پدید می‌آید، مقاومت کرده و دوام بیاورد. برقراری یک چنین نظام امنیتی، کاری دشوار است و صرف از بین بردن حکومت صدام به معنای اتمام کار نخواهد بود.^(۲) بر اساس مقدمه فوق الذکر نگارنده در فصل بعدی با طرح موضوع به طرح سوالات اصلی و فرعی، مفروضات و فرضیات و بالاخره تعاریف مفهومی متغیرها و مولفه‌های اصلی و فرعی رساله می‌پردازد.

پانوشتها

1- John Ikenberry, *After Victory* (Princeton:Princeton University Press, 2001), p.3.

مأخذ از: میشل یافه.«خلیج فارس و نظام امنیتی جدید در خاورمیانه.» ترجمه عسگر قهرمانپور، گزارش راهبردی، پژوهشکده مطالعات راهبردی (بهمن ۱۳۸۳)، ص ۶.

2- Joseph Macmillan, and Others."Towards a New Regional Security Architecture." *The Washington Quarterly* (Summer 2003), pp. 101-103.

3- Ibid. P. 161.

4-Ibid.p.162.

5 -See; Andrew Rathmel, et al. "A New Persian Gulf Security System. "Available at: www.rand.org/pubs/issue_papers/IP248.pdf

6-Ibid.

فصل اول

کلیات، مفاهیم و متغیرها

طرح موضوع و سازماندهی رساله

سیستم سابق امنیت منطقه خلیج فارس مبتنی بر مهار دوجانبه در مارس ۲۰۰۳ با حمله آمریکا به عراق ، اشغال این کشور و سرنگونی صدام حسین فرو پاشیده است. یعنی با سرنگونی صدام حسین دیگر مهار دوجانبه اعتبار خود را از دست داده و هنوز سیستم پایداری ایجاد نشده و منطقه دوران گذار خود را طی میکند و نیز بازیگران منطقه هم مجبورند با بی ثباتی داخلی (از جمله عراق و عربستان سعودی) مواجه شده که بویژه اکثر کشورهای عربی با این درگیر هستند و همچنین سیستمی ایجاد شود که بتواند موازنی را (برای مقابله با بی ثباتی خارجی یا تهدیدهای تجاوز) حفظ نماید. در چنین شرایطی ایالات متحده چالشهای سختی را در ساختار امنیتی منطقه در پیش رو دارد.

از طرف دیگر اهداف ایالات متحده که پس از ۱۱ سپتامبر عمدها با ابزارهای نظامی و بطور یکجانبه گرایانه صورت می گیرد و نیز در چهره نرم افزاری خود بدنیال رسیدن به اهداف نظام سرمایه داری جهانی (وابسته کردن اقتصاد منطقه به اقتصاد جهانی که نمونه مشخص آن عقد موافقنامه های تجارت آزاد با برخی از دولتهای عرب پس از ۱۱ سپتامبر می باشد) در کنار سایر اهداف خود می باشد، با توجه به اینکه واقعیت های منطقه (مثل بحران های داخلی برخی از کشورهای عربی از جمله عربستان سعودی، موانع در سطح منطقه. همچون افت شدید محبوبیت آمریکا در میان افکار عمومی منطقه به موازات مبارزه آن با رادیکالیسم و تروریسم در منطقه، مقاوتهای رژیمهای عرب در برابر اصلاحات سیاسی و اقتصادی که نمونه آن در مقاومت جهان عرب در برابر طرح خاورمیانه بزرگ

مشهود است و نیز سعی در کنار گذاشتن مجدد جمهوری اسلامی ایران از سیستم امنیت منطقه به عنوان بزرگترین قدرت موجود منطقه را نادیده می‌گیرد به نظر می‌رسد که زیاد نمی‌تواند با چالشهای موجود فو تسربی یابنده مواجه گردد که نمونه آن وضعیت فعلی عراق می‌باشد که نه تنها امنیت را پس از گذشت نزدیک به ۵ سال از سقوط عراق به بار نیاورده بلکه ناامنی را در سراسر منطقه شیوع داده و از طرفی فشار هر چند سطحی به دولتها برای اجرای اصلاحات در راستای خطوط خاورمیانه بزرگ و پیوند دادن آن به اقتصاد جهانی سرمایه داری موجب نقض غرض شده و در یک جاهایی حتی نتیجه معکوس به بار آورده است. اینها بیشتر ناشی از آن است که ایالات متحده بیشتر از ابزارهای سخت افزاری تا نرم افزاری بهره گرفته و با توجه به اینکه قدرت آمریکا در بسیاری از جنبه‌ها (منجمله قدرت اقتصادی) افول یافته و صرفا از حیث قدرت نظامی ابر قدرت می‌باشد مجبور شده که به قدرت نظامی صرف به بهای سایر جنبه‌های قدرت متولّ گردد. در واقع ناتوانی اقتصادی باعث شده که ایالات متحده به استفاده از ابزار نظامی روی آورد^(۱). این سیاست به گفته رابرт جرویس^(۲) با توجه به فشارهای اقتصادی و نیز انزواگرایی آمریکا و به گفته جوزف نای با توجه به یکجانبه گرایی^(۳) و نیز طبق بیان برخی از رئالیستها بخاطر مقاومت جهانی زیاد نمی‌تواند ادامه یابد.

آمریکا در چنین شرایطی با مشکل تصمیم گیری مواجه است. در اینجا پارادوکسها فراوان هستند: ایالات متحده با برخی از قدرتهای مهم منطقه (از جمله ج.ا.ا) درگیر است و این در حالی است که کنار گذاشتن ج.ا.ا از سیستم امنیتی منطقه مثل سابق برای امنیت منطقه زیان آور است. از طرفی دیگر یکی از قدرتهای بزرگ دیگر منطقه، عراق درگیر جنگ و بی ثباتی است و تا زمانی که امنیت آن اعاده نگردد دستیابی به امنیت سیستماتیک منطقه امکان پذیر نخواهد بود. و در مورد عربستان سعودی [یکی دیگر از قدرتهای بزرگ منطقه] چالش دوکشور در حوزه‌های مختلف که به خروج نیروهای نظامی آمریکا از خاک این کشور در سال ۲۰۰۳ منجر شد، زیاد می‌باشد. این بدان معنی است که ایالات متحده در حال حاضر به

ضعیف ترین کشورهای منطقه (کشورهای کوچک شورای همکاری خلیج فارس) متکی شده که گرچه بی ثبات آنها حداقل تا یک دهه آینده همچون مورد عربستان سعودی مشهود نیست ولی آنها قابلیت استقرار نظم منطقه ای با ثبات در بلند مدت را ندارند.

از طرفی اگرچه ایالات متحده با دولتهای عضو شورای همکاری خلیج فارس دارای رابطه کارکردی (منجمله بخاطر مبارزه با ترویریسم) است ولی جوامع این کشورها و افکار عمومی منطقه بشدت بر ضد آمریکا بوده که این ناشی از حضور مستقیم آمریکا در منطقه می باشد و به نوبه خود موجب رادیکالیسم اسلامی شده یعنی همان چیزی که آمریکا با آن مبارزه میکند. یعنی آنچه که آمریکا با حضور خود در صدد مبارزه با آن است خود این حضور باعث تقویت آن می گردد که دویاره نمونه عراق فعلی به خوبی آن رانشان میدهد، و این یکی از پارادوکسها ای آمریکا پس از ۱۱ سپتامبر می باشد. در واقع اینها پارادوکسها ای است که ایالات متحده در برخورد با "بی ثباتی داخلی" با آنها مواجه است.

همچنین استراتژی "موازنہ قدرت" (از طریق حضور مستقیم آمریکا و دسترسی به پایگاه‌های نظامی در منطقه و در خاک کشورها و نیز پیوندهای امنیتی کشورهای شورای همکاری خلیج فارس با یکدیگر) برای مقابله با "بی ثباتی خارجی" نه تنها جلو جنگ و منازعه را نگرفته بلکه بعلت پیچیدگیها ای منطقه مثل ورود ناقص منطقه به فرایند وستفالیا بویژه در عرصه دولت سازی، وجود هویتهای متعدد مثل پان عربیسم، ناسیونالیسم عربی، ارزشها جوهری رئالیستی و وستفالیایی (مثل حاکمیت ملی و تمامیت سرزمینی) در مناسبات دولتها مورد عنایت و احترام قرار نمی گیرد، چیزی که "مولر" از آن شکل ناقص وستفالیا در کل خاورمیانه نام می برد^(۴). جنگ عراق بر ضد ایران و بر ضد کویت و ضمیمه کردن آن به خاک خود در سال ۱۹۹۱ و نیز به رسمیت نشناختن برخی از کشورها از حیث حقوقی نشان دهنده این شکل ناقص ورود به فرایند وستفالیا می باشد و در چنین حالاتی منطق موازنہ در این منطقه (برخلاف موضع رئالیستی) در جاهایی درست عمل نکرده و از جنگها بطور موقت جلوگیری کرده و در یک جاهایی به "ناموازنہ" منجر شده است. بحمله